

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KOZJONYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: félévre 5 kor., negyedévre 3 kor. 50 fill.
Vidéken: félévre 8 kor., negyedévre 4 kor. — fill.

FŐSZERKESZTŐ:

BENEDEK JÁNOS.

POLITIKAI ROVATVEZETŐ:

Dr. BOROSS LAJOS.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ.

SZÉKELY IMRE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHATÁLY:

Debreczen, Főér 42. szám. Lamprecht palota
első emelet, az udvarban.

A közös aktívák.

— június 8.

Péter és Pál mostoha testvérek voltak. Péter lumpolt, Pál dolgozott. Péter grasszált, Pál volt a hamupipóke. Péter adós volt nyakig, Pál megélt valahogy esendően a magáéból. De hát az apjuk ekkor elakarta venni Páltól, ami a Pálé volt és hosszas hercehurczá után Pál, hogy a családi béke meg legyen, nyakába szedte a Péter adósságának a felét. Rávétték azután Pált arra is, hogy Péternek olcsóbban adjon mindent, mint másnak, de viszont gondoskodtak róla, hogy a Péter portékáját Pál jó áron vásárolja meg. Közös pénzen vettek azután egy birtokot. — Hogy mennyi volt az ára: azt csak a papa tudja. Pál csak annyi tud, hogy nagyon soká nem tudta kiheverni ezt a vásárt. A birtok azután perze jövedelmez is. Hogy mit jövedelmez: azt már Péter tudja, mert ő szedi fel az árendát, Pál csak annyit tud, hogy nem kell ráfizetni.

Mikor azután egyszer Pál megkérdezte a kasznárt, hogy van-e hát pénz abban a közös uradalmi kasszában, azt felelte a kasznár, hogy nem tudja, mert a kassza a Péter urfi bugyellárisában áll. Azt

ugyan tudja, hogy mennyinek kellene lenni, de nem szólhat addig, míg Péter meg nem engedi.

Mit gondolsz nyájas olvasó, nem rettenetes nagy számár ez a Pali? Nem botozni való gazember az a kasznár? Nem szemtelen egy ur az a Péter?

Hanem a legérdekesebb azután az, hogy Pál belenyugszik a dolgba. Bizalmat szavaz a kasznárnak, újabb meg újabb ilyen jó vásárlásokba bocsájtkozik. Még örül neki, hogy már nem felit fizeti a közös kiadásoknak, hanem csak egyharmad részét.

Azt nem is kívánja tudni, hogy mennyi a közös vagyon? De a közös váltók lejáratí napját — egy könyvelőt tart erre — pontosan ellenőriztetni. Nehogy valamiképen elmaradjon, ha elérkezik a — kamat fizetés napja.

Hát biz ez így van. Nagy számár vagy te Pali ecsém!

Mindezt pedig nem azért irtuk, mintha Péter alatt Ausztriát, Pál alatt szülőhazánkat, a kasznár alatt a közös minisztert, a közös birtok alatt Boszniát, a vételár alatt a sok jó pénzen kívül azt a sok jó piros magyar vért, a könyvelő alatt meg a „közös államadósság ellenőrzésére hivatott alkotmányos parla-

menti bizottságot“ akarnánk érteni. Dehogy is! Ki beszélne ma már politikáról?

A delegáció munkája.

— június 8.

Ma vagy holnap a közös költség megvitására és megállapítására hivatott országos bizottságok befejezik idei működésüket. A tömérdek milliót megszavazzák a nép képviselői s a katona urak du-an megrakott táskával, bizalmi nyilatkozatok és mosolygó hajlongások között térnk vissza oda, ahonnan jöttek, hazájukba — Bécsbe.

A nép, az istenadta nép, majd kiizzadja az új katonai terhet. Kiizzadja, ha össze nem roskad, vagy ki nem vándorol. Kiizzadja, ha a jó Isten termést ad, amire az idén retentő gyöngö kilátás van. S kiizzadja végül minden körülmények között, mert végre is azért vagyunk itt, hogy vérezzünk a hazáért.

De szó, ami szó: az a munka, amelyet a delegáció tényleg elvégez, sehogy sincs arányban a feladat nagyságával, amely rá bízva van. A delegációnak az idén több, mint egy félmilliárd koronáról kellett intézkednie egy rendkívül bonyodalmas és sokoldalú költségvetésre egyrészt s új beruházásra, felszerelésre és fegyverkezésekre másrészt. És ezen a roppant összegben, bonyodalmon és sokoldalúságon

Káprázat.

Egy órát az életemből börtönben töltöttem. És milyen órát! Nem a szabadságom vagy a becsületem forgott kockán, hanem a fejem!

Ismerem azokat a rettenetes álmokat, amelyek telve vannak a guilotine képeivel. Már szinte éreztem a nyakamon az éles kés hideg pengéjét. Megrezentem a tömeg vad kiáltásától: „halált reá“.

S mindezt egyetlen pillanat csodásan káprázatos hatása miatt. Olyan pillanáté, amelyet ma sem vagyok képes teljesen megérteni, amely azonban büntényre ragadtatott. Még sem éreztem magamat sohasem büntetésre méltónak.

Szinigazság: gyilkos vagyok. Megöltem egy asszonyt.

Miért?... Nem tudom.

Féltékenységből nem öltem, mert hiszen nem szerettem őt. Rabolni sem akartam: gazdag vagyok és az a néhány frank, amelyet áldozatom zsebében találtak, bizonyára nem csábított. Felindulásomban még kevésbé követtem el a büntényt...

Ugyanebben a szobában történt, ahol most vagyok. A tükör előtt állott ő; én

éppen így ültem, mint most. Olvastam. A kedvesem ezt mondta:

— Jer... kocsizzunk ki a ligetbe.

Fel sem tekintve a könyvemről feleltem:

— Nem; fáradt vagyok. Maradjunk.

Hanem ő ragaszkodott ahhoz. Én nem tágitottam. Erre még esőkönyösebben követelőzött. Indulatosan beszélt, megszakított mondatokkal, csipős megjegyzésekkel, ideges vállvonogatással. Én nyugodtan csak ennyit mondtam:

— Hallgass, érted?... Hallgass, kérlek...

De ő folytatta. Felálltam és föl-alá jártam a szobában. Egyszerre megpillantottam a kandallón a revolveremet, amelyet rendszeren magamnál szoktam hordani. Gépiesen vettem kezembe a fegyvert. Hanem ettől a pillanattól fogva különös dolog történt velem. A kedvesem hangja, amely eddig csak izgatott, most annyira felháborított, hogy ki sem mondhatom. Nem a szavak háborítottak fel, hanem a hang, a pusztá hangja. Ha bármit mondott volna is, még ha a legesodásabb versek szavalta volna, a hangot nem tudtam elviselni. Valami különös vágy vett erőt rajtam, a vágy a csend, a teljes nyugalom után... A szemem,

mintegy megbabonázva a revolver csőve által, arra a kis fényességre szegződött amely aczélon villogott.

Vannak ilyen hallucinációk. Emlékszem, hogy olykor megbénulni érzem a józan eszemet. Tavaly Buttes-Chaumontban a szakadéknál jártam, amelyet az öngyilkosok sziklájának neveznek. Amikor ott állottam és a mélységbe tekintettem, hirtelen le kellett guggolnom és egy faágba fogódnom, nehogy leugorjak a mélységbe, amely vonzott. Ha vonaton utazom, mindig az a vágy unszol, hogy meghuzzam a vészféket; az a fényes aczélgomb hihetetlen módon csúbit s a kezemet mintha valami ellenállhatatlan erő hozzá emelné...

... Letettem a revolvert az asztalra és tovább sétáltam fel-alá a szobában. Hanem a fejem mindig a fegyver felé fordult. Nem voltam képes levenni róla a tekintetemet. A kedvesem meg egyre beszélt, egyre idegebben; rám zúdítva a szemrehányások özönét, azokat a kinos, rövid mondatokat, amelyek immár a velőmig hatottak. Nem is tudom, miként történt. Egyszerre kezembe vettem ismét a fegyvert, lassan a kedvesemhez mentem; a revolver csővét a haláltékához emeltem. Irtózatossá dőrej hangzott

Tavaszi ruhák tisztítását

kifogástalanul teljesíti

== HRABÉCZY ANTAL ==

ruhafestő és vegyszertől tisztító intézete

DEBRECZEN, Széchenyi-utca 42-dik szám.

régi szükségleten és új követeléseken gyorsan, sebesen siklik át a delegáció.

A gyors menetelés a jelszó s a laufsritt dicsérettel és kitüntetéssel jár, a tiszt urak és a legénység számára egyaránt. Nem kell kellemetlenkedni: ez a (hallgatag) utasítása a kormánypárti delegátusoknak.

Az ellenőrzés tisztét teljesíteni a delegációban nem könnyű feladat. Nagy fáradságot, nagy szorgalmat, komoly odaadást és őszinte munkakedvet kíván. Ugyan csak el kell mérülni a katonai költségvetés szövevényeibe, hogy az ember el tudjon igazodni benne s alapos tanulmányokat kell végezni, hogy az ember értelmesen hozzászólhasson a katonai kérdések szervezeti, pénzügyi, avagy technikai részéhez. Hogy valamennyibe hozzászólhasson és bírálatot is tudjon mondani: ehhez még több munka, tanulmány és fáradság volna szükséges.

Ki az, aki minderre ráadja a fejét? Ki olyan lelkiismeretes? Ki olyan munkaszerető? S kinek van meg a kellő képzettsége, szemhatára, ismeretköre a katonai követelések kellő áttekintésére és megértésére?

Egész sereg kiváló emberünk, aki ott ül a delegációban, hallgat — politikából. A többség pedig ki van rendelve: szavazni. S minthogy a delegáció tagjának lenni kiváltság és kitüntetés, a tisztelt delegátusok zöme egy világért sem törí magát, hogy valamit tanuljon és megértsen, mert hiszen a tanulás és megértés csak zavarhatná kirendeltségének betöltésében, amely böles hallgatásból és sima szavazásból áll. Uram fia, ha valamelyik delegátus tulságosan szorgalmas találna lenni s fogas kérdésekkel zavarná a közös hatalmasságok kalkuláit: ezzel még veszélyeztetné delegátusi méltóságát.

Azelőtt legatöbb az osztrák delegáció tanácskozása volt olyan, amelyet érdemlegesnek lehetett mondani. Néhány év óta azonban az osztrák delegáció színvonala is aláhanyatlott. A magyar delegáció

pedig vajmi ritkán állott föladata magaslátán. Rendes költségvetési vita ott emberemlékezet óta nem volt; csak a többkövetelést tárgyalják mindig, felületesen és igaz hozzáértés nélkül rendszerint. Az előadók a hivatalosan kapott adatokat terjesztik elő, évről-évre ugyanazzal a beszéddel, talán ugyanazokkal a szavakkal is. A delegátusok pedig közkeletű, általános kérdésekkel foglalkoznak, mint az iparpártolás, a loávatás, a szállítás stb., vagy pedig közjogi sérelmeket vitatnak. Szakszerű hozzájárulás a katonai követelések velejéhez: ritka, mint a fehér holló.

Vizsgák idején.

— június 8.

Non scholae, sed vitae discimus; nem az iskola, hanem az élet számára tanulunk, ezt tartja a régi közmondás, mely évezredek kora daczára is még mindig él, vagy legalább élnie kellene. Oly elv ez, mely rövid szavakban paedagogiai irányt, az egyetlen életképes, virulásra érdemes tanítási módszert jelöli. Tanulunk nem az iskola, hanem az élet kedvéért tanulunk praktikus szempontból azért, hogy ismereteinket a gyakorlati életben, a mindennapi társadalmi érintkezéseknél felhasználhassuk s érvényesíthessük, tanulunk azért, hogy művelődjünk, hogy fegyvereket szerezzük a modern kor harcainhoz, az ész küzdelméhez, tanulunk, hogy a szellemi tőkét gyarapíthassuk s ebbe egységet öntve, ezt tovább fejlesztve, erőnk biztos tudatában az önbizalomtól, a bátorságtól dagadó szárnyakkal repüljünk át az élet légtörén.

A cél tehát, mely bennünket vezet, az élet, a törekvés, mely munkálkodásra buzdít, az életből fakad, a szempont, mely uralkodik, a gyakorlatiaság, a praktizizmus. Az iskola nem önzél, nem önmagában hordja a végeredményt; feladata nem az, hogy növendékeibe bármely uton, bármely módon beleerőszakolja az előírt „tananyagot”, nem is az az utolsó feladata, hogy kvalifikálja a diákjait, ez jeles, ez meg csak előleges, ez mehet előbbre egy osztálylyal, amaz pedig üljön még egy esztendőig az ideai padokban. Az iskolai eszköz pedig eszköz arra, hogy az ismeretek, mondjuk a tudományok meg-

szerzéséhez segítsen; az iskola előkészítője az életnek, lehet fokmérője az életrevalóságnak, lehet fürkésző mértéke a tehetségnek, de ezen mérés helyességét csak a jövő mutatja meg, ezen mérés igazságáról csak az élet adhat tanúságot, az iskola csak módját nyújtja annak, hogy ezen mértékben feljebb emelkedhessünk, a jövőre készenlétben álljunk.

Ehez képest iskoláink s pedig első sorban középiskoláink csak úgy tölthetik be igazán hivatásukat, csakis úgy válnak igazán hasznavehetőkké, értékesekké, ha azt a célt szolgálják, ha úgy rendezkednek be, eszközeiket, módszereiket úgy változtatják össze, hogy az élet előkészítői, a jövőnek alapvetői legyenek.

Törekedni kell az iskolának arra, hogy önállóságot ojtson tanulóiba, olyan önállóságot, hogy ezek gondolkodni, saját erejükkel, saját észjárásukkal előadni tenni legyenek képesek. Ne ragaszkodjanak a betűhöz, a tankönyv szavaihoz, hanem igenis vegyék át a gondolatot, sajátítsák el a lényegét s azt dolgozzák fel, fejtsék ki saját egyéniségük, értelmességük, észjárásuk szerint, szokjanak hozzá ahhoz, hogy a maguk lábán járjanak, hogy gondolataikat értelmesen, világosan kifejezni tudják s ami a legfőbb: gondolkodni, önállóan, helyesen, következetesen gondolkodni tudjanak.

Növelni kell az iskolának az ifjúság önbizalmát. Az önállóság érzetével bátorság ébred, készség fejlődik, bátorság a cselekvésre, az egyéniség kidomborítására, készség az eszmék, a gondolatok kifejtésében. Legyen a tanuló ifjúság engedelmes, szerény, de nem szabad beléje nevelni a lealázkodást, a meghunyászkodást, a korlátlan alárendeltség megszégyenítő érzését, nem szabad hizelgővé, megalázkodóvá tenni, mert ezáltal férfiatlan, következtelen, jellemetlen lesz, érezve alárendeltségét keptelenné válik minden szabad gondolkodásra, minden önálló munkálkodásra.

Fel kell ébresztenie az iskoláns az ifjúság ambícióját. Ezen célt szolgálja kvalifikáció, ezt szolgálják a versenyek s erre kell hatni minden módon. Mert enélkül kényszernek tekintik a tanulást, enélkül képtelenek a komoly, céltudatos munkára, enélkül, hiányozván a vágy, nem is fognak valamely messzebb fekvő cél után törekedni, hanem szemek előtt csak egy végpont lebeg, az iskola, a bizonyítvány. Az ambíció ösztökélésnek parancsszava emelheti magasabb s magasabb nivóra, de enélkül megelégesznek az alacsonyabbal, a legmélyebbel is.

Kétségtelen, hogy ezen elvek a helyes nevelés alaptételei, mely nevelés ép oly fontos az iskolában, mint maga a tanítás, hisz ez alkotja meg a tulajdonképeni szellemet, a lelket az ismeretek formáiban vázának.

Sajnos, de való, hogy a magyar iskoláknál, csekély kivétellel, alig fektetnek súlyt az ilyen nevelésre, sőt ha önként jelentkeznek esetleg annak elemei, egy-nemely helyen a buzgó tanári kar tiporja el a gaz fattyu hajtást, mely még utóbb is gyökeret találna verni. Ami iskoláink csak tanítanak, de nem nevelnek, nem adnak tápot az önálló gondolkodásnak, a férfias szellemnek, nem segítik az ambíciót, az egyéni törekvést, nem növelik a szépérzékét.

Ami iskoláink figyelmen kívül hagyják az életet, nem tekintik a jövőt, melyre előkészíteni kellene, hanem megesontodva szervezetükben, önzéltvá lesznek. Az iskola célja nálunk a kvalifikáció, a bizonyítvány; tényleges, igazi tudás mellékes, szellem, egyéniség még mellékesebb, a fő az irott malaszt, a tanuskodó bizonyítvány. Az, hogy minden pálya szigoruan előírt iskolaképesítéshez van kötve, hogy minden évben egy alakilag merev, tartalmilag tehetetlen vizsgát kell a jelöltnek kiállani, még inkább elősegíti a rendszer érvényesülését. Tanférfainknak ilyenkor

el. Láttam a vörös lyukat a halántékán... a következő pillanatban a nő összeesett, mint egy szoknya, amelyet eleresztünk s amely összeomlik a padlón. Egyetlen kiáltást sem hallott.

Ebben a pillanatban visszanyertem a józan eszemet. Rémes félelem vett erőt rajtam. Mint az esseveszett, futottam ki a szobából, felrántottam a lakás ajtaját és lezárguldoztam a lépcsőkön, kiáltva:

— Segítség!... megölte magát!... megölte magát!

Eleintén mindenki elhitte, hogy öngyilkosság történt. Később azonban a gyanu körülhálózott. Letartóztattak. A vizsgálat hosszan tartott. Egyetlen szóval végét vettem volna. Csak azt kellett volna mondanom:

— Ime így történt a dolog...

De megmaradtam a tagadásnál. És mint-hogy mindig kellő bizonyíték szükséges a gyilkos elítéléséhez, engem felmentettek.

Mindezekre a dolgokra hidegvérrel gondolok vissza most és érzem, hogy helyesen cselekedtem, ha hazudtam. Mit ért volna a halottnak, ha bevallottam volna az igazságot? Föltétlenül helyes, hogy tagadtam. Tömérdek igazság van, amelyek hasonlitanak a hazugsághoz; — ha én igazat mondtam volna, senki sem hitte volna el nekem aényt. A hazugság valószínűbb volt. Most itt ülök a szobámban és elmélkedem a dolgok felett. Leírom a megtörténte- ket, amint átérzem azokat.

Lám, a revolver ismét itt fekszik előttem az asztalon. Kellemetlenül érint ennek az acélszerkezetnek a fénye. Ugy érzem, mintha egy szem szegődne reám. Valóban a cső nyílása olyan, mint egy szem. S hogy néz!... Teringettét rendkívül bánt ez az acélszem.

... A kezembe vettem a fegyvert. Nagyon könnyű és kellemes a fogása. De hihetetlenül hideg... Kissé összeborzongok tőle... Mennyi titokzatosság rejlik ebben az öldöklő szerszámban; olyan, mintha aludnék és sejtelve sem volna arról, ami a bensejében rejlik.

Hát csakugyan annyi bátorság kell ahhoz, ezt a kis pokolgépet elsűtni? Nem érzem. Lám, minden félelem nélkül ime — a számba teszem a csővét... vagy a halántékomhoz emelem... Nincs ebben semmi rendkívüli érzés. Sőt kellemes. Egy kissé végigfut rajtam a hideg; hanem ez is kellemes, csaknem azt mondhatnám, hogy igen jó. Vajjon minő érzés lehet az, ha a fegyver eldördül és a golyó behatol a testbe? Azt hiszem, semmit sem érez olyankor az ember. Hanem amikor az agyvelőbe hatol a golyó... érdekes lehet... Most itt a cső a halántékomon.

Csak meg kellene nyomnom a ravaszt és meggyőződném...

Maurice Level.

vizsga idején komolyan kellene már egyszer gondolkozni a mostani hibás közoktatás reformjából.

Terefere.

— június 8.

Széles ezen a világon nincs ország, ahol annyi czimzés legyen, mint a mi vitulusban szegény, de titulusban gazdag Magyarországon.

Aki úgy hirtelenében eltalálja, hogy kit milyen czimzés illet meg, vagy legalább is milyenre tart igényt az illető, az valójában tudományos egyén. Hogy is tudjon a mindennapi ember eligazodni a tisztelt czimű, nemzetes, tekintetes, nagytekintetű, tiszteletes, tisztelendő, főtiszteletű, nagyságos, méltóságos, nagyméltóságú, főmagasságu, ekszellencziás, eminenciás, fenséges czimzések tömkelegében.

Ennek az abszurditását egy modern demokrata államban átlátta annak idejében Széll Kálmán is és mint belügyminiszter rendeletet adott ki, hogy a közigazgatás egyszerűítése szempontjából hivatalos átiratokban mindenkit csak az állását jelző czimzettel kell ellátni.

Milyen szép az például Franciaországban, hogy a köztársasági elnök is csak épp olyan egyszerű „*Monsieur le président*”, mint amilyen „*Monsieur le concierge*” a házmestere.

Mindezt egy itt előfordult furcsa esetből kifolyólag hozzuk fel.

A rendőrség bünygyi osztályvezetője hivatalosan átírt egy ügyben a közkórház igazgatóságához. Az átiratban a fent érintett miniszteri rendelet értelmében ezt a megszólítást használta: *Igazgató főorvos ur!*

Az átirat kellő elintézésel pontosan visszaérkezett a közkórháztól a kapitánysághoz, csak hogy az „*Igazgató főorvos ur*” czimzés elébe oda volt írva:

Nagyságos dr. Ujfalussy József kir. tanácsos.

A közkórház igazgatója valószínűleg nem tudott erről és csupán valamelyik alkalmazott „ügybuzgalma” működött.

De mindenesetre eléggé jellemző az eset arra, hogy minálunk a *czimkórság* ellen semmiféle *zárlat* nem használ.

Mákvirág.

EGYHAZ ÉS ISKOLA.

A tanári körből. A tanári kör folyó hó 11-én szombaton délután 4 órakor tartja évről gyűlését a kollégium kis tanácstermében. Ez alkalommal Fazekas Sándor reáliskolai igazgató fog előadást tartani a szülei értekezletekről. A gyűlésre a kör t. tagjait ez uton meghívja.

Uj zsinati képviselő. A tiszán-ineni ref. egyházkerület Bernáth Elemér debreczeni táblai elnököt zsinati képviselővé választotta.

Vizsgálatok a róm. kat. elemi iskolában. A debreczeni róm. kat. elemi fiu- és leányiskolákban az évről vizsgálatok a következő sorrendben lesznek. Június 9-én délelőtt IV. b.—VI. fiu osztály,

tanító: Kursinszky László; délután IV.—V. leány osztály, tanítónő: Nyest Matild. Június 10-én délelőtt IV. a.—V. fiu osztály, tanító: Novák Márton; délután III. leány osztály, tanítónő: Dariday Etel. Június 11-én délelőtt III. b. fiu osztály, tanító: Pápay János; d. u. II. b. leány osztály; tanítónő Görögh Anna. Június 13-án d. e. III. fiu osztály, tanító Piribauer Ferencz; d. u. II. a. leány osztály, tanítónő Unger Lujza. Jún. 14-én d. e. II. b. fiu osztály, tanítónő Kelemen Mariska; délután I. b. leány osztály, tanítónő: Beér Anna. Június 15-én délelőtt II. a. fiu osztály, tanító: Kovács Károly; délután I. a. leány osztály, tanítónő: Zsigmond Julia. Június 16-án délelőtt I. b. fiu osztály, tanítónő: Nagy Lajosné; délután I. a. fiu osztály, tanító: Thót László. A vizsgálatok két bizottság előtt mindenkor délelőtt 8 órakor kezdődnek. Az azokon való megjelenésre az egyháztanács és iskolaszék tagjait, a tanügy barátait és az érdeklődő szülőket ezuton meghívja az igazgatóság.

Tanévzáró ünnepély. A debreczeni ev. ref. főiskola 1904 június hó 13. napján, reggeli kilenc órakor a nagytemplomban tanévzáró hálaadó istentiszteletet tart, mely alkalomból imádkozik S. Szabó József. Ezt követőleg délelőt tíz órakor a főiskolai díszteremben Jókai emlékünnepély lesz, melynek sorrendje a következő: Hymnus, éneklő a főiskolai kántus. Emlékbeszéd, tartja Kulcsár Endre. Szavalt, előadja Jakab Lajos hittanhallgató. Szózat, éneklő a főiskolai kántus.

NAPI HIREK.

A téglagyári munkások sztrájkolnak.

— június 8.

Lapunk hétfői számában jeleztük, hogy a debreczeni munkások közt újra bérharc van készülöben. A vasárnap tartott összejövetelükön Gál szocialista vezér is jelen volt, aki nem kimélte az olajat a tüzre.

A sztrájk már hétfőn tényleg kezdetét vette és pedig most, amikor az építkezések legerősebben folynak, a téglagyári munkások szüntették be a munkát.

Debreczen város téglavetőjében, Tóth István és társai, Berger és Horvát, Szikszay Lajos és Balogh Mihály örökösai téglagyáraiban szünetel a munka. *A munkások ezer téglagyártás után harmincz fillér béremelést követelnek, valamint a munkaidő leszállítását.*

A sztrájkolók a városi téglavetőben tanyáznak és csendesen viselik magukat. A gyárak tulajdonosai nem zárkoznak el méltányos kivánások elöl, de a munkások követelését nem találják teljesíthetőnek.

Debreczen város téglavetőjének munkásai szerződésben állanak a várossal. Király Gyula gazdasági tanácsnok kijelentette a munkások küldöttei előtt, hogy a város a szerződéstől nem állhat el, mindazáltal hajlandó lehetőleg javítani a munkások helyzetén oly formán, hogy a leszállásnál harmincz fillér javítást fog tekintetbe venni. A városi téglavető munkásai ezzel meg is voltak elégedve és munkába akartak állani, de a többi sztrájkolók ebben meggátolták őket. A város ezek után egy-két napig várakozik és ha a helyzet ezalatt nem változik, kénytelen lesz a rendőrség beavatkozását igénybe venni, hogy a munkába állani akarókat ebben a szándékukban a sztrájk folytatói meg ne gátolhassák.

Mindenesetre óhajtandó, hogy a téglagyári munkások méltányos egységre lépjenek munkaadóikkal, mert attól tartunk, hogy az ő sztrájkjuk a többi építkezési iparágakban is munkaszünetet fog maga után vonni, aminek aztán munkások — és munkaadók egyaránt kárát vallják.

— A koronázás évfordulója. Ma van harminczhét esztendeje, hogy I. Ferencz József fejére feltették Szent István koronáját. A debreczeni iskolák a történelmi nap alkalmából iskolai ünnepélyeket rendeztek.

— Közigazgatási bizottsági ülés. Hajdu vármegye közigazgatási bizottsága hétfőn tartja rendes havi ülését.

— Nagy Győző dandárparancsnok. **Állapota.** Nagy Győző ezredes a 8 honvédegyalogdandár parancsnokának — ki 3 hét előtt a lóról leest, — állapotában lényegesebb javulás még nem állott be. Kezelő orvosai: dr. Bruckner érnő műtőorvos, dr. Csikos Sándor sebész, dr. Lengyel főtörzsorvos, dr. Schallerwald és dr. Brief ezredorvosok mindennap összejönnek a beteg lakásán és megvizsgálják a dandárparancsnokot. Az orvosi vizsgálat rendkívül nehéz, mert a csipőizületnek legkisebb sérülése is súlyos természetű és nehezen hozzáférhető. Az orvosok könnyen megállapíthatnák a sérülést, ha Röntgen gép állana rendelkezésükre, de ilyen Debreczenben, — ami nem valami hízelgő e városra, — még az állítólag modernül berendezett városi kórházban sincs.

Ma délelőtt az orvosok újabb kemény kötésbe helyezték a sérült testrészt, amelyben mintegy 12 hétig lesz a dandárparancsnok épen a gyógyulás elérhetése céljából, mert orvosi tapasztalatok szerint a czombcsont fejének csak legkisebb törése is gyakran kedvezőtlen kilátást nyújt a gyógyulásra, ez esetben azonban a jeles kezelő orvosok biznak a beteg teljes felépülésében. A polgári és katonai körökben egyaránt rokonszenves és közszeretnek örvendő dandárparancsnok állapota iránt általános az érdeklődés. Szeretreméltó kedves nejehez, ki odaadó gondossággal ápolja férjét, folyton érkeznek a kérdézősködések és helyből is úgy polgári, mint katonai körökből számosan látogatják meg mindennap a derék dandárparancsnokot.

— Tűzoltótanfolyam. Az országos tűzoltószövetség budapesti elnöksége a napokban Hajduvármegye alispánjához értesítést küldött, mely szerint a tűzoltó tanfolyam az idén augusztus 22-től szeptember 10-ig fog tartani és erre a vármegye területéről 40 kedvezményes és 5 ingyenes hallgatót hajlandók felvenni. A szolgabírók ezt az értesítést a községekben közzéteszik és a tanfolyamon résztvenni akarók az előjárásnál jelentkezhetnek.

— **Személyi hir.** Dr. *Bakonyi* Samu, városunk második kerületének szertett képviselője és dr. *Barta* Ödön orsz. képviselő városunkban időzik.

— **Lakatosok ülése.** A lakatosok szakosztálya pénteken délután 4 órakor az ipartestület gyűléstermében ülést tart.

— **Nagy pinczetűz.** Tegnap délután a Hatvan-utczán a Bignió-féle ház pinczében, mely Deutsch kereskedő raktára, tűz támadt. A tűzoltóság Publig Ernő és Morvay Sótér vezetésével gyorsan a helyszínén termett és nagy erőfeszítés után, mivel a pinczében sok olaj és petroleum volt, sikerült a tüzet lokalizálni. A tűz oka ismeretlen. A kár mintegy 3000 korona.

— **Fizetéképtelen vármegye.** Kiskülvármegye a székházépítési, valamint a községi vasuti hozzájáruló alapokat terhelő kölcsöneinek június hó 1-én esedékes felévi részleteit nem tudja megfizetni és mint a „Magyar Pénztárügy“ közigazgatási szaklap jelenti, a hitelező pénztintézetektől négy havi időhalasztékot kér. A moratórium kieszközölésére szükséges felhatalmazást a vármegye alispánja még az e havi közgyűléstől kérni fogja.

— **Kirándulás a Booskay-ligetbe.** A Booskay-kert üdülőtelep vasuti megálló helyével szemben 20 kat. hold kiterjedésű erdő van, amely a közeljövőben vágás alá került volna. Ezt megakadályozandó, a szőlőbirtokosok egy lelkes csapata Booskay-liget-társasággá alakult, s az erdőt ligetté, sétáló és szórakozó helyül átalakítani igyekezik. Debreczen és Hajdúhadház ezen új kiránduló helyének megtekintése végett e hó 11-én (szombaton) a liget vigalmi bizottsága nagyszabású és olesó társas kirándulást rendez. A társas indulás szombaton délután 4 ó. 11 p.-kor történik. Étkezés étlap szerint a remek liget mulatójában. Haza indulás este fél 11 órakor. Ezenkívül kifelé lehet menni a Debreczenből este 6 óra 56 perczkor induló vonattal, vissza pedig vagy fél 8-kor, vagy másnap reggel 7 óra 44 perczkor. Az ellátás kifogástalan eszközölhetése, a vendéglős tájékoztatása és a vasuti menetek rendezése érdekében kérjük az ez uton tisztelettel meghívott nagy közönséget, hogy ebbeli szándékukat Motesiczky Hugó üzletvezetőségi osztályfőnökknél, vagy Mihalovits Jenő gyógyszerésznél élőszóval avagy levelezőlapon bejelenteni sziveskedjék. Belépti díj nincs. A vasuti jegy ára Debreczenből oda és vissza egyszerre megváltva (returjegy) a III. osztályban 40 fillér, II. osztályban 74 fillér. A Booskay-liget társaságvigalmi bizottsága.

— **Rákóczi emléke.** Privigyén és Bajmóczán, mint már említettük, július 10-én kurucz-ünnepélyt rendeznek azon alkalomból, hogy kétszázadik évfordulója lesz ekkor Bajmócz vára elfoglalásának. A hazafias ünnepély iránt nagy érdeklődés nyilvánul. Megemlítettük azt is, hogy a kétszázados évforduló alkalmából emléktáblával akarják megjelölni a bajmóczi várat. Egy könyvomatos értesítése szerint erre nincs szükség, mert a vár ura, Pálffy János gróf, pazar bőkezűséggel restauráltatja a várat, amely önmagában véve is nagyszerű és fényes emlékmű. Mindazáltal igen szép és kegyeletos ténynek tartanók gróf Pálffy Jánostól, az egykori labancz tábornagy utódától, ha a bajmóczi várat, ahol egykor Bottyán és Bercsényi tartózkodott, díszes emléktáblával is megjelölné.

— **A csolnakázó-tó árverése.** A csolnakázó-tavat és a hozzája tartozó 2 hold 225 négyszögöl földet ma délelőtt tartott

nyilvános árverésen adta bérbe a tanács 10 évre. A tavat és a földet évi 500 korona összegért Makai Mihály debreczeni lakos bérelte ki.

— **Gazdászok, mint tűzoltók.** A gazdasági tanintézet igazgatósága elhatározta, hogy a tanintézet hallgatóit a tűzoltásban is kiképezteti. A gazdászok kiképeztetését Publig Ernő h. tűzoltóőparancsnok végzi, ki tegnap tartotta az első oktatást.

— **Talált gyermek holttest.** Ma reggel fél 5 órakor egy rendőr a Hunyadi-utca 3. és 5. számú házak között a vasuti sínpar mellett egy kis csomagot talált. A csomagot kibontva legnagyobb meglepetésére egy 4 hónapos gyermekhulla volt a csomagban. A rendőrség a koraszülött csecsemőt eltemette, egyidejűleg megindította a vizsgálatot az anya kilétének megállapítása iránt.

— **Elgázolt asszony.** A nagytemplomtéren ma délelőtt egy gyorsan iramodó talyiga elgázolta az arra haladó Hegedűs Sára, Arany János-utca 38. szám alatt lakó asszonyt. A sérültet beszállították a közkörházba, ahol megállapították, hogy a jobb oldalborda bezúzódott. A talyiga ellen a rendőrség megindította az eljárást.

— **Czirkusz Debreczenben.** A Schmith és társa vezetése alatt 40 személyből és 25 lóból álló elsőrendű czirkusz, amely legutóbb Aradon és Szolnokon működött, legközelebb Debreczenbe érkezik és szombat este kezdi meg 15 napra tervezett előadásait a Hatvan utca végén felépített köröndben.

— **Kolozsvári diákok Debreczenben.** A kolozsvári unitárius főgimnázium felsőbb osztálya növendékei június 15-től kezdve kéthetes tanulmányutat tesznek az Alföldön. Az erdélyi diákok 18-án Debreczenbe jönnek s három napig fognak itt időzni. A tanulókat hét tanár vezeti.

— **Esküvő.** Ma délután fél 4 órakor tartja Toby Elek városi aljegyző, a debreczeni társadalom közkedvelt tagja esküvőjét Pusztay Sándor földbirtokos kedves és szép leányával Katinka kisasszonnyal. A polgári esketés az anyakönyvi hivatalnál lesz, ezt egyházi áldás követi a völégényházánál, hol az esküvői szertartást Marjay Péter országos képviselő, ev. ref. lelkész fogja tartani.

— **Debreczeni vendéglős a nemzetközi kongresszuson.** A szállodások, vendéglősök nemzetközi kongresszusukat e héten tartják meg Genfben. A kongresszuson Debreczenből részt vesz Hauer Bertalan szállodás, a debreczeni vendéglős ipartársulat elnöke.

— **Szerelmi dráma Nyiregyházán.** A szomszédos Nyiregyháza város alig ocsudott fel a nemrég ott lefolyó szerelmi drámából, most újabb hasonló dráma tartja izgalomban a közönséget. A dráma hősei egy vasuti pénztárnok és egy 17 éves szép zsidó leány, akik — miután vallás különbség miatt az életben nem lehettek egymáséi, a halálban akartak egyesülni. A dráma tegnap este történt. Szereplői Boross Lajos 27 éves református demecseri vasuti pénztárnok és Róth Róza, izr. korcsmáros 17 éves szép leánya, az ottani temetőben tegnap este közös elhatározással öngyilkosságot

követtek el. A leány még él, de felgyógyulásához nincs remény, a férfi meghalt. Tettüket azért követték el, mert szüleik nem akartak házasságukba beleegyezni.

— **Jókai Mór özvegye a királynál.** Jókai Mórné tegnap a királynál volt kihallgatáson, hogy megköszönje a legmagasabb részvételt, amelyet a király Jókai Mór halála alkalmából Kúnig Károly, kabinetirodai osztályfőnök utján az özvegynek kifejezett. Amikor özvegy Jókainé belépett a kihallgatási terembe, a király néhány lépést tett feléje és a következő szavakat intézte hozzá: „Élénk részvétellel kísértetem férje betegségét és fájdalmasan érintett elhunytát.“ Özvegy Jókainé hódolatteljes köszönését fejezte ki a legmagasabb részvértért. — Az uralkodó megkérdezte, hogy sokat szenvedett-e a megboldogult. „Megboldogult férjem nyugodtan és fájdalom nélkül halt meg. Betegségén a boldogság sugara volt rá nézve, amikor értesült, hogy Felsőged tudakozódott hogyléte felől, tekintete felderült és azt mondta: „Az én jó királyom még gondol az ő öreg költőjére!“ Az uralkodó még egyszer biztosította Jókainét mályen értezt részvétéről az özvegy ezután elhagyta a kihallgatási termet.

— **Szerelmi dráma.** Kassáról írják, hogy Harinecz Mihály háziszolga vasárnap délután berontott özv. Szántó Arminné vámucazi lakásába és a konyhában revolverből hátulról kétszer rálőtt Rémiás Juliánna szakácsnőre. Az életveszélyesen megsérült asszony eszméletlenül rogyott össze, mire Harinecz magára lőtt. A mantók segítségével a közkörházba szállították a sebesülteket, akik a halállal vívódnak. A véres esemény oka az, hogy a harminczöt éves szakácsnő, aki öt kis gyermek anyja, a huszonkét éves legénynek kiadta az utját, mivel férje levélben értesítette, hogy Amerikából, ahol mint bányamunkás nyolcz évig dolgozott, egy kis megtakarított vagyonnal nemsokára haza jön.

— **Teljes tennis felszerelés,** tennis rakettek, labdák, hálók, valamint a legjobb minőségű football és füles labdák olesón beszerezhetők Mentze Henrik ujdonságok áruházában, Piac- és Szent-Anna-utca sarkán. Rakett húzása és javítása elvállaltatik.

— **Rajzok** másolását és készítését elvállalja műegyetemi hallgató. Szives megkeresések Széchenyi-utca 18 szám alá kéretnek.

— **Letzter József fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterem Piac-utca 44., dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejáratanál levő kirakatokban.**

TÁVIRATOK.

(Érkezik d. u. 1/2 órakor.)

— A „Debreczen“ eredeti távirata. —

A vasutasok pöre.

Budapest, június 8. A sztrájk-bizottság ellen a budapesti királyi büntetőtörvényszék előtt folyó bünperben a mai ötödik napon végre a befejezett bizonyítási eljárás után a vádindítványra került a sor.

Dr. *Gesztli* Andor kir. ügyész a vádlottak ellen fentartja azt a vádat, hogy **összebeszélés alapján megszegték közhivatalnoki köteleességüket**, miután a törvény a vasuti tisztviselőket közhivatalnokoknak minősíti. A bizonyítási eljárás folyamán világossá lett, hogy a vádlottak a felbujtás cselekményében vét-

kesek. Megbízattal nélkül alakultak bizottsággá és minden tőlük indult ki. Tettük oka anyagi haszonszerzés, a fizetésük felemelése, amely előnyért a haza közgazdasági életén súlyos sebet ütöttek. A fegyelem megbomlása orgiákat ült.

A kir. ügyész ezután ömledező dicséreteket szórt a kormányra, amely a vasutasok érdekét és sorát a szíven viselte és fizetésük rendezésére törvényjavaslatot készített.

Végül kéri a bíróságot, hogy a vádlottakat a hivatalos eskü megalázott szentsége és a megsértett jogrend megtorlásával büntösnek mondja ki és hozzon az állam érdekében méltó, de emberséges ítéletet.

Délután a védbeszédre kerül a sor, amelyeket valószínűleg Vázsonyi Vilmos fog megkezdeni.

A király a katona kórházban.

Budapest, június 8. A király ma délelőtti látogatást tett a Hungária-ut 14. szám alatt levő helyőrségi kórházban, ahol Lobkovitz herceg hadtestparancsnok fogadta. A király megtekintett minden helyiséget, megszólított több beteg katonát és háromnegyed órai ott időzés után megelégedését nyilvánította a berendezés felett.

A magyar delegációból.

Budapest, június 8. A magyar delegáció ma tartotta utolsó teljes ülését, amelyen a tengerészeti költségvetést részleteiben is elfogadták. A delegáció határozatait közlik az osztrák delegációval.

Lókiállítás a Hortobágyon.

— Lótenyésztési jutalomdíjak kiosztása. —

— június 8.

A debreczeni gazdasági egyesület és lótenyésztési bizottság a Hortobágy pusztán 1904. év június hó 12. én, vasárnap délelőtti 10 órakor, a lóvásártéren népies lókiállítást és lótenyésztési jutalomdíj kiosztást rendez.

Díjak és feltételek: Jutalomban részesülhet minden debreczeni lótulajdonos és gazdának a hortobágyi legelőről kiállított lóva. A jutalomdíj osztáson a debreczeni gazdasági egyesület és lótenyésztési bizottság által kiosztatnak a következő díjak:

I. csoport. Csikóval elővezetett anyakanczák: 1-ső díj 6 darab arany vagy arany oklevél (egyesületi díj). 2-ik díj 6 darab arany vagy arany oklevél (államdíj). 3-ik díj 3 darab arany vagy ezüst oklevél (Rickl Antal díj). 4-ik díj 3 darab arany vagy ezüst oklevél (államdíj). 5-ik díj 2 darab arany vagy ezüst oklevél (államdíj). 6-ik díj 1 darab arany vagy bronz oklevél (államdíj). 7-ik díj bronz oklevél.

II. csoport. Három éves kanczacsikók: 1-ső díj 5 darab arany vagy arany oklevél (államdíj). 2-ik díj 3 darab arany vagy ezüst oklevél (államdíj). 3-ik díj 1 darab arany vagy bronz oklevél (államdíj). 4-ik díj bronz oklevél.

III. csoport. Két éves kanczacsikók: 1-ső díj 5 db arany vagy arany oklevél (államdíj). 2-ik díj 3 darab arany vagy ezüst oklevél (államdíj). 3-ik díj 1 darab bronz oklevél (államdíj). 4-ik díj bronz oklevél.

IV. csoport. Egy éves kanczacsikók: 1-ső díj 5 darab arany vagy arany oklevél (államdíj). 2-ik díj 3 darab arany vagy ezüst oklevél (államdíj). 3-ik díj 1 darab arany vagy bronz oklevél (államdíj). 4-ik díj bronz oklevél.

V. csoport. Egy éves méncsikók. 1-ső díj (Steinfeld-Champion) 10 darab

arany kis és kisközép birtokosoknak. 2-dik díj 5 db arany vagy aranyoklevél (Lovaregyleti-díj). 3-dik díj arany oklevél elismerésül, nagyközép és nagybirtokosoknak.

VI. csoport. Két éves méncsikók: 1-ső díj 5 darab arany vagy arany oklevél (egyesületi-díj). 2-ik díj ezüst oklevél.

VII. csoport. Három éves méncsikók: 1-ső díj 5 darab arany vagy arany oklevél (egyesületi díj). 2-ik díj ezüst oklevél.

A jutalmazottak által az egyesület rendelkezésére vi-szabocsátott aranydíjak helyett megfelelő elismerő oklevelek adtak ki, melyek a díjakhoz képest megállapítva vannak.

Minden díjazott ló Debreczen sz. kir. város adományából szalaggal díszítették fel. Azon tenyésztők, kik egy csoportban aranydíjat nyertek, ugyanazon csoportban csak megfelelő elismerő oklevélben részesítettek.

Az eddigi gyakorlattól eltérőleg, senki külön levélben felhiva nem lesz lovának elővezetésére és amidőn erre a gazdaközönség figyelmét külön is felhívjuk, felkérjük, hogy díjazásra érdemes lovat a kijelölt helyr. reggel 7 óra előtt oda vezettesse, hogy azok jegyzékbe vétethessenek s a bíráló bizottság akadály nélkül megkezdhesse működését.

Felkérjük a érdeklődő közönséget, hogy ezen díjazáson megjelenni sziveskedjék.

A Hortobágyra indulás a rendes vonaton június hó 12-én, reggel fél öt órakor, visszajövetel a rendes vonattal, délután 3 órakor kezd. Étkezés tetszés szerint a hortobágyi csárdában történik. Értesítés nyerhető az egyesület titkári hivatalában (város-ház I. ső emelet, 14. sz.)

Huttlész Kázmár, Rickl Antal,
lótenyésztési bizottsági gazd. egyesületi elnök.

Rácz Lajos,
gazdasági egyesületi titkár.

TÖRVÉNYKEZÉS.

A maramaros-szigeti bankbukás a királyi táblán. A maramaros-szigeti bankbukás ügyében a debreczeni kir. ítélőtábla ma folytatta a tárgyalást. A délelőtti folyamán Szeőke István főügyész helyettes terjesztette elő vádbeszédét, kérve a vádlottak megbüntetését. A vád szavai után dr. Barta Odón orsz. képviselő mondotta el nagyszabású hatalmas védőbeszédét védené Szöllőssy János, a bank volt elnöke érdekében, kérve a törvényszék ítéletének helybenhagyását, vagyis védenéze felmentését. Délután három órakor folytatják a tárgyalást, mikor is dr. Heller, dr. Fejér Ferencz, Bakonyi Samu és dr. Révi Nándor tartják meg védőbeszédeiket. Ítélelhozzatalra holnap délelőtti kerül a sor.

A bírák létszámának szaporítása. Az igazságügyminiszter az 1904. évi költségvetésben 163,717 koronával többet kér a személyi járandóságok fedezésére. E többletre a megokolás szerint azért van szükség, mert az ítélőtáblai czimzettel és jelleggel felruházott bírák létszámában 13 bírónak nyílik meg igénye az 1891. XVII. t. cz. 31. §-ában körülírt tízedéves korpótléokra (fejenként 500 korona). A bírói állások számát tizenkettővel gyarapítják, főleg azért, mert a törvényszékeknél alkalmazott albiró a bírói szervezeti törvények értelmében a fegyelmi esküdtbírói és felelővíteli tanácsokban részt nem vehet és így a törv. bírót nem pótolhatja. Emelk a jegyzői létszámot is. E czélból 40 új jegyzői állást létesítenek, ellenben megszüntetnek 47 aljegyzői állást. Itt tehát tulajdonképpen nem a létszám emeléséről van szó, hanem inkább előléptetésekről. Szaporítják a telekkönyvvezetők számát és pedig nyolcezzel. Ez azért szükséges, mert a miniszter a jövő évben több járásbírói telekkönyvi hatáskörrel fog felruházni.

Fenyő Sándor. Több fővárosi lap a „Pol. Ért.” nyomán azt a hirt közölte, hogy az a polgár, akinek gyermeke ellen Fenyő Sándor merényletet kísérelt meg, feljelentését visszavonta. Az említett köznyomatu lap hozzátesszi e híréhez azt is, hogy az ügyészség ennek daczára fentartja a vádat és Fenyő cselekedetét hivatalból viszi a bíróság elé. Megbízható forrásból arról értesülünk, hogy a „Pol. Ért.” híre nem felel meg a valóságnak, mert a merénylet gyermek atyja nem vonta vissza feljelentését Fenyő ellen s azt nem is fogja visszavonni.

Budapesti árutózsde.

A „Debreczen” távirati tudósítása.

— Déli zárlat. —

— június 8.

Készárú: ártartó.

Buza októberre	9 23—9.24
Rozs májusra	— — — —
Rozs októberre	6 89—6 90
Zab októberre	— — — —
Tengeri júniusra	5 34—5 35
Tengeri júliusra	5 68—5 69
Tengeri augusztusra	6 03—6 04
Repce augusztusra	— — — —

VEGYES HIREK.

* **Népitélet.** Verbócz községben a csürhére járó sertések közül néhány darab a múlt héten elhullott. Az állatorvos megállapította, hogy a sertéseket megmérgezték. Tegnapelőtt Priha Antal odaváló napszámos észrevette, hogy a sertéslegelőn Fabula Máté valamit elszórt. Rögton utána ment és több helyen sült málédarabot talált, amibe méreg volt keverve. Priha összeszedte a málédarabokat és bevitte a község házára, ahol elmondta, hogy azokat Fabula szórt szét. Fabula ugyanis kanász volt a községnél, de iszákossága miatt a tavasszal elbocsátották. Mikor a lakosság megtudta, hogy ki a mérgező, — a megkárosított emberek körülvették Fabula lakását, aki menekülni akart, de még az udvaron elfogták s a saját udvarán agyonverték. Felesége térdén állva kérte az embereket, hogy ne bántsák az urat s mikor ez nem használt, a község házára futott segítségért, de mire onnan a bíróval visszatért, az udvaron már csak a férje összeroncsolt holttestét találta meg.

* **Ötezer örmény meggyilkolása.** Konstantinápolyból érkezett táviratok jelentik a Corriere della Seranak, hogy Sassun vidékén megismétlődtek az 1894-iki örmény mészárlások. Ötezer örmény férfi, nő és gyermek vesztette el életét a retentető gyilkolások alatt. Negyven ezer török katona és a török kormány által felfegyverezett kurd rabló vett részt az öldöklésekben. A fegyverbíró örmény férfiak előbb megpróbálták védekezni, de a tulnyomó erő előtt végre kénytelenek voltak a környék bevetetlen hegyszakadékaiba menekülni. — Sassun hátramaradt békés lakossága, agok, nők és gyermekek követni akarták a férfiakat, de nem tudtak egyesülni velük. Gellik-Guzin helységben gyűltek tehát össze, ahol negyven falu lakosságát, véneket, asszonyokat és gyermekeket mészárolta le a török katonaság. A Sassun vidékén történtek azután Muel sikségén megismétlődtek; Pertak falut szintén elfoglalták a rabló katonák és tüzzel-és vassal elpusztították. Bakuból érkező táviratok az jelentik, hogy az örmény férfiak közül kevés esett el, de negyvenhárom falu békés lakosságát borzasztó kegyetlenséggel, teljesen kipusztították.

* **Öngyilkos kereskedő.** Lippáról jelenti tudósítónk, hogy Strauss Mór ottani jómódu harmincegyéves lisztkereskedő

hétfőn d. u. öngyilkosságot követett el. Ebéd után visszavonult szobájába és egy késsel emetszette a nyakát. Tettét csak akkor vették észre mikor elvérzett. A levelhordó ment be hozzá, hogy kézbesítsen neki egy levelet s megrémülve látta, hogy a kereskedő vértócsában fekszik. Periusz József dr. orvos már csak a beállott halált konstatálhatta. Hogy mi kergette az életunt kereskedőt a halálba, nem tudják. Rendezett anyagi viszonyok között élt s éppen ezért azt beszélük, hogy családi körülmények adhatták kezébe a gyilkos fegyvert. Halálát neje és két gyermeke gyászolják. Temetése ma délután megy végbe.

* **Halalos végű szerencsétlenség.** Resiczán a nagy olvasztó üzemnél Statmitzky Vojvio galicziai származású anyagmunkás halalos sérülést szenvedett. A felvonó elevátor szakította el fejét olyképp, hogy a munkás feje az elevátor lapja és az azzal egy szintben levő lap közé szorult, mely két lap egymástól 32 millim. távolságu. Az iszonyu nyomás szétzúzta a szerencsétlen ember nyakcsigolyáit s nyomban szörnyet halt. A vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlenségnek a munkás vigyázatlansága volt okozója.

A Balaton.

Irta: Tóth Sándor hittanhallgató.

— A debreczeni hittanhallgatók pápai konferenciájával egybekapcsolt balatoni kirándulásából —

Tikkasztó nagy nyári meleg volt, mikor Keszthelyről kimentünk a Balaton partjára, a csolnakállomáshoz.

Mikor a parti sás és nád közül eljutottunk a tulajdonképeni víz szélére, ott látni benn a tóban magunk előtt karsu szép hajókat: a Sirályt. A csolnakmester éppen akkor bontogatta ki az utolsó vitorlát is és a hajó csendesen ringatózott a sima vitzükron.

Mig a csolnakon a hajóhoz evezünk, végignézttem a nagy víz felett. A park fái még eltakarták a városts csak a parti szálókat lehetett látni. Oldalt jobbra tőle a part olyan volt, mint valamelyik alföldi folyónak a széle: lapos, egyenletes és mindenütt nádas. Odébb aztán elmosódtak a körvonalak és a somogyi part felé már a víz csaknem a jéggel olvadt össze. Amarra szemben a kikötővel, a tulsó parton Balaton-Berény tornya s házai fehértettek, ahová terveztük kirándulásainkat. Tul messze a fonyódi kettős hegy kéklent s mellette már elveszett a föld s arra Tihany felé csak az eget és a vizet láttuk. Oly végtelen sik, egyenes és nyugodt vonalban, aminek zavartalan egyenletessége el tudta velem képzelteni a valóságos nagy tengernek tükörét. Bal felől a Badacsonyt még eltakarták a zalai hegyek s azok lábainál csak azokban a kies fekvésű falucskákban gyönyörködhetett a szem, melyek a kiszökélő fákön épült gyenesi kápolnától Keszthelyig szétszórvan fekszenek. Gyönyörű volt a kép: bájos és fenséges egyszerre, kedves és magasztos ugyanazon megnyilatkozásban. Jól mondta Jókai, hogy: „a Balaton vidék bájos menyasszony, ki vőlegényére vár. Minden ponton új báját tárja fel, mentül tovább nézzük, annál szebbnek látjuk s az egész táj mosolyog.

... Almodozásomból a hab csobbanása vert föl, amint a csolnak hajónk oldalához ütdött. Beszállottunk s elhelyezkedésünk után meg is indultunk. Magát az indulást alig vettük észre, oly csendesen és lassan mozdult meg a hajó s tulajdonképpen csak azokról a kis habfodrokról tudtuk meg, hogy megyünk, a melyeket a hátul vontatott csolnak orra hasított fel.

A tó csendes és csaknem teljesen sima volt; az a kis déli szellő, mi vitorlánkat is alig bírta megfogni, a vizet is csak borzolgatta, fodrozgatta.

Azt mondtam: a vizet. Talán nem is jól mondtam. Talán nem is viz az, hanem más. Valami, aminek mása nincs sehoh. Valami, ami él, mert változik s mert a következő perczben más, mint az előbbiben. Most szürke az egész, de ha egy pillanat múlva nézel rá, csodás fényű fehérnek látod. Aztán rásüt a nap s aranyossá lesz, mintha befuttatták volna. Nézz hirtelen a hajó oldalára s ott a legáttetszőbb zöldessárga színt látod, ami nem a fünek a színe, hanem talán a gyöngye akáczfalevéle. Belecsap egy sirály, szárnya felhasítja a tükört s ime, ott ezüstös sáv támad, mintha csakugyan tükör hasadt volna meg vagy a sirály ezüst szárnyának a pora maradt volna ott. Gazdag, leirhatatlan színpompa az, mit festeni soha nem lehetne, sem elbeszélni; azt csak látni, csak csodálni lehet.

Csodálattal, néma áhitattal szemléltük mi is azt a színompát. Olyan ez a Balaton, mint a gyöngyszem, amelyet az azindus halász most hozott fel a tenger fenekéről. Ahány oldalról süt rá a nap, annyi színben játszik s ha meghasítod, új szépsége tűnik elő. De már ezt a mi gyöngyünket egy nagy tudományú ötvös, kinek hatalma minden királynál nagyobb, keretbe is foglalta. És ez a keret megilleti őt és méltó hozzá. Az a gyönyörűsége dombor, mely Keszthely fölött emelkedve a Badacsonyig s azon is tul húzódik, az a bársonyos zöld rét, mely e szőlőborította dus hegyek lábánál elterül, azok a sötétlő erdők, melyek a kis faluknak fehér házait körülveszik: oly csodás összhangban simulnak a képhez, a milyennél szebb harmónia nincsen a világ minden festőinek képén. Nem tudod: mit nézz inkább, vajjon azt a bájos, kedves partot-e, hol az ember él, nyüzsgő, dolgozik és siet, vagy ezt a nagy sikot, amely nem mozdul és ha menyasszony, akkor hát alvó menyasszony, ki sejtelmes álmokat, titkos boldogságot álmodik, a mig keble csendesen pihog és susogva kelt ezernyi vágyat. Nem, nem lehet ilyen kép másik e világon és ez a mi hazánk legyen bármily szegény, mindig dús gazdag lesz, mig Balatona lesz! . . .

Lassan, talán magától a vitzől támadt egy kis szellő. Megmozdultak a habok és hajónk oldalához csobbanva csaptak. Sajnáltam, hogy a szél gyorsabban visz már Berény felé, mert az a szél talán a Balaton titokzatos lakóinak, csábos tündereinek közeledtét jelentette, akik lesve nézik, hogy jön-e már az alkony, amikor feljöjjenek mélységes birodalmukból és a csobogó vizen járszanak tündérlátékokat. De az alkony még messze volt s mi hiábadaloltunk ihletett hangulatban a tihanyi nymphához, hiába hívtuk elő szent hegye mögül: a szél ismét megállott s hajónk majdnem teljes mozdulatlanságban vesztegelt immár a Balaton kelős közepében.

Látva a több mint két óráig tartó lavirozás eredménytelenségét, csaknem bizonyos lett előttünk, hogy nem érkezünk meg Berénybe a pesti vonathoz. De ez nem bántotta egyikönket sem. Most, hogy már megismertük, annyira meg is szerettük a Balatont, hogy nem törődve a késéssel, óhajtottunk, vágytunk minél tovább lenni rajta s telhetetlenségünkben csak azt kértük még az Istenőtől, hogy mutátna meg, milyen ez a víz akkor, midőn viharzik, a mikor háborog. Hogy csak annyi kis hullámokat is láthatnánk, amennyi csolnakunk széléig felcsapokd.

És ime, a zalai hegyek mögött sötét fellegek kezdtek gyülekezni s kormányosunk megörvendeztetett bennünket annak kijelentésével, hogy igenis, fogunk látni olyan kivánt hullámokat. Vihar lesz.

A legnagyobb várakozással figyeltük a zalai hegyeket. Szinte féltékenyen tartottunk tőle, hogy a közelgő vihar nem jön le a Balatonra, hanem csak a hegyek fölött fog

elzúgni. Szinte haragudtunk azokra a viharágyukra, melyek a hegyekről vissza akartak üzni a fellegeket.

Azonban — a mi óhajításunk szerint történt minden. Mintha a jó Isten, látva azt a nagy csodálatot és szeretetet, a mivel mi a Balatont szemléljük, jókedvéből minden szépségét megakarta volna nekünk mutatni: Olyan panorámát vonultatott el elbámult szemcink előtt, amilyennek látásában nem hiszem, hogy minden ezredik Balatonzarándoklónak is lenne része. Mert látni a Balatont napsütötte csendes időben, vagy látni viharzó zivatar zugásakor: ez külön-külön gyönyörű látvány; — de négy órai hajózás alatt látni mindakét állapotban: az oly fenséges, oly isteni élvezet, amit e világnak sok kincsével is elcsérlni nem lehet s amit nem látni fájdalom.

Nagyszerű volt a vihar felvonulása. Amig a berényi oldalról folyton sütött a nap, — a zalai hegyek fölött egészen kiterültek a terhes fellegek. Komor, sötét lett a táj s az elváltozott ég alatt az a kies paradicsom, — mint megriadt madár húzódott meg nagy féltékenységgel. Látni való volt, hogy a vihar Keszthely közvetlen partvidékének csak alig érintéssel, a Balaton hosszában fog tovavonulni. Badacsony teteje beborult s a felhők immár fejünk fölött állottak. Most már dolgoztak az összes viharágyuk künn a parton, sőt segítségükre siettek a környék összes harangjai is s mindent megkisérlettek, hogy a veszedelmet eltávoztassák.

(Folyt. köv.)

A jakuczki vérfürdő.

— június 8.

Egész Oroszországban mostanában arról a véres tragédiáról beszélnek, amely a minap Jakucziban történt Kutaiszov gróf, az ujonnan kinevezett irkuczki főkörmányzó hivatalba lépése után kevéssel egy csomó intézkedést tett, azzal a czállal, hogy még jobban megnehezítse az Irkucz és Jakucz területén lakó politikai száműzöttek életét. Ezek az intézkedések a száműzöttek költözései szabadságát a minimumra redukálták és szigorított új büntetésekkel sújtják a politikai deportáltakat. Kutaiszov gróf legszigorubb büntetésnek a jakutok falvaiba való száműzést eszelte ki.

Ezek a falvak voltaképpen ama területek, amelyek elszórvan egymástól több kilométernyi távolságban rongyos sátrak vannak. Ezekbe a sátrakba kerülnek az engedetlen politikai száműzöttek. Mivel a sátrakat nem szabad elhagyni, a száműzöttek voltaképpen magánzárkában való elzárásává változik. A jakutok területén az élelmiszerek rendkívül drágák. Mivel minden száműzöttnak magának kell gondoskodnia szükségleteiről, erre pedig havi 12 rubelt kapnak a kincstártól, a legnagyobb inségbe jutnak.

Mindezek az új intézkedések nagy elkeseredést támasztottak a Jakucz-terület száműzöttei között. Az elégedetlenek elhatározták, hogy tiltakozni fognak a kormányzó intézkedései ellen.

Bezárkóztak Romanov kereskedő házába, elsáncolták magukat, összegyűjtöttek fegyvert és élelmiszereket és tiltakozásukat elküldték a kormányzó helyetteséhez, Csaplin alkormányzóhoz. A kormányzó kijelentette, hogy a száműzötteknek azt a kívánságát, hogy az ily büntetéseket szüntessék meg, lehetetlen teljesíteni.

Másnap a házat, melyet a nép „Romanov-erőd”-nek nevezett el, körülvéették rendőrökkel és katonasággal. Hiába szólította fel a bezárkózott száműzötteket, hogy adják meg magukat. Hasztalan fenyegette meg őket azzal is, hogy meggyújtja a házat, vagy ágyukkal összelöveti. Erre megostromoltatta a házat. A katonák benyomultak a kapuba, lövöldözni kezdtek és egész sereg száműzöttet agyonlőttek. A száműzöttek is lelőttek két katonát. Akit a golyók nem találtak, azt elfogták. Valamennyit átadták a hadbírósnak, mely amiatt fogja felelősségre vonni őket, hogy a katonai hatóságnak fegyverrel állottak ellen. — Ezt a vétséget Oroszországban halállal büntetik.

KÖZGAZDASÁG.

A mezőgazdasági malmok jogállása tárgyában a kereskedelmi miniszter folyó évi május hó 6-án 12,961 sz. a. valamennyi másodfoku iparhatósághoz a következő rendeletet intézte: Az 1884. évi XVII. t.-cz. 183. §. a) pontja alapján a mezőgazdasági termelés, valamint az azzal összefüggő mellékiparágak (malom, szeszgyár stb.), amennyiben azok leginkább az illető mezőgazdaságban elszállított nyerstermények feldolgozására és eladására szorítóznak, az idézett törvény rendelkezései alá nem esnek. A törvény említett rendelkezése nem zárja ugyan ki, hogy az ilyen mezőgazdasági iparvállalat bizonyos mennyiségben idegen nyerstermékek feldolgozásával és eladásával is foglalkozhassék, mindazonáltal kétségtelen, hogy az ilyen mellékiparágaknál az idegen nyerstermékek feldolgozása vagy eladása csak teljesen alárendelt szerepet játszhatik, mert ellenkező esetben az illető vállalat már az ipartörvény rendelkezései alá eső ipari vállalat ismérveit ölti magára. Az esetben tehát, midőn valami ipari foglalkozás a mezőgazdasági termeléssel összefüggve, mintegy annak kiegészítő részét képezi, vagyis mikor kétségtelen, hogy az illető foglalkozás alapját magában a gazdaságban találja, az, mint a mezőgazdasági termeléssel összefüggő mellékiparág, az ipartörvény rendelkezései alá nem esik, mihelyt azonban az illető ipari foglalkozás nem magában a gazdaságban találja alapját, vagy ha alapját találja ugyan, de az alapot elhagyva, az üzemet idegen termékek vagy legalább tulnyomó részben ilyenek feldolgozására alapítja, megszűnik annak mellékiparági minősége és ez esetben arra az ipartörvény rendelkezései minden tekintetben irányadók.

REGÉNYCSARNOK.

A boldogság.

— Francia regény. —

36

— Óh, az bizonyos nagy gyönyört okoz az embernek, gyorsan száguldozni, átszelni a léget s mint nyul szökdelni keresztül a virágos pázsiton; de tán még nagyobb, lépésben haladni, mindent megfigyelni s megállapodni az előtt, mi ragadja, vagy bámulatba ejti lelkünket.

Én mindkettőnél egyaránt szeretek időzni, annál is, amit értek, annál is, amit még nem ismerek. Szeretném, hogy ne kelljen semmit is megtanulnom és hogy mégis tudjak mindent...vagy jobban mondva, szeretnék tudni mindent, de úgy, hogy néha elfeledve azt, ismét eszembe jöjjön, mikor akarom, mert nagy gyönyört okoz valamit kifürkészni akarni s ha mindent tudnék, meg lennék ettől fosztva.

— Csak maradj te az mindig, ami most vagy Mariánna! Te jól látom, azon egyének természetével bírsz, kik lelkükben hordják a valónak érzetét, anélkül, hogy magyarázatokra szorulódnak, de miután benne vagy ma gondolataid leleplezésében, modd meg nekem még azt az egyet...

— Mára már elég volt, keresztatyám. — Félek, nehogy annyja, kit csak azért hagytam el, hogy önnel térjek vissza hozzá, megunja nagyon hosszas távolléteket. Siessünk hozzá most.

XXI.

— Elfogadod karomat? — kérde Pétet — csak nagy nehezen bírva megválni a virágzó oázistól, hol Mariánna most először árulta el magános álmodozásainak titkát.

— Nem mehetünk itt a fák közt ketten egymás mellett — felelt Mariánna. Csak egy embernek való sétahely ez.

— Csak egynek... nem lész te itt mindig csak magadban! Azt hiszem, nem sokára sétányt fogsz ide csináltatni.

— Siessünk, — szölt Mariánna. — Amott jön szembe Gaucher ur, ki minket keres s azt nem szeretném, hogy belépjen ide magányomban. S ezzel elkezdett könnyedén, ügyes mozdulattal szaladni a rugalmas, nyirkos talajon, melyet alig látszott érinteni, mint a gyors röptű fecske.

— Köszönet ezért Mariánna! — kiáltá szíve mélyéből Péter; de örömitassága, mely elfoglalja egész valóját, csakhamar szétoszlott, midőn látta, mint fogadja el Mariánna Fülöp oda nyújtott karját, hogy André asszonyhoz vezesse őt; szerette volna, hogy a leány találjon valami okot visszautasítani azt. De az igaz, hogy erre bajos lett volna elfogadható okot találni, ha éppen libának nem akart feltűnni.

Amint látszott, Mariánának nincs szándéka szenteskedő szerepet játszani Fülöppel szemben.

Csinos és eléggé tetszetős öltözéket választott e napra: aranyporszin, finom szörkerméből készült ruha volt rajta, mi igen előnyösen emelte ki halvány barnás arczinét. Nyaka körül s a közeléknél megszokadt az egyhangu színezet s szép, könnyed s nagyon átlátszó csipkefodrozatnak adott helyet.

Fekete hajában semmi más diszitmény nem volt, mint egy halvány sárga rózsa, de a rövidre nyírott, dus és fénylő hajzat a szokottnál nagyobb gonddal volt fodoritva.

Nagyon csinos cipői voltak s lábai, melyet rendesen durva bőrből készült, vaskos cipőket, néha még közönséges fapapucsot is viseltek, a kicsinység csodapéldányának látszott. — Gaucher merész kíváncsisággal szemlélte őt, ami nem látszott kellemetlenül hatni Mariánára.

(Folyt. köv.)

Van szerencsém tudatni a n. é. közönséggel, hogy

Szabó Lajos fiai urak
Szent Annai szőlőtelepének

„asztali-bor“

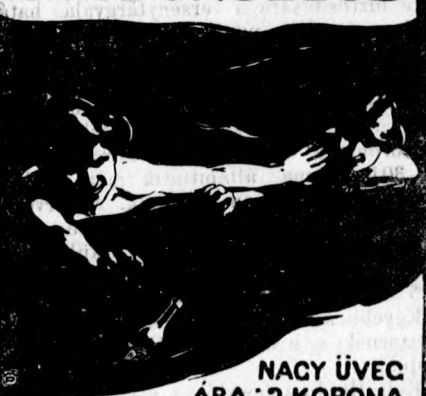
termését megszerkeztem és azt literenként 30 krajczárért árusítom.

Hektoliter vételénél engedmény.
Állandó raktár különböző hegyi és csemege borokból.

Tisztelettel

Máyer Jenő.

BRÁZAY FÉLE
SŐSBORSZESZ

NAGY ÜVEC
ÁRA: 2 KORONA
KIS ÜVEC ÁRA: 1 KORONA
HASZNÁLATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGEZHEZ
... MELLÉKELVE VAN! ...

! Jön a czirkusz!

SCHMIDT és TSA

czirkusz, 11-én kezdi meg városunkban, külsővásár-tér Hatvan-
utca végén

felállított lovardájában
előadásait.

1-ször szombaton 11-én

nagy megnyitó disztribúciót tart.

„Rudolfsbad“ vizgyógyintézet

Reichenauban, Alsó-Ausztriában,
másfelőlányra Bécestől, a déli vasuton, állomása Reichenau-Payorbach.

Tökéletesen berendezve hidrotériára, elektromos gyógymódra gyógygymnastikára, forróleghelzésre, szénsavas fürdőkre, törpefenyő fürdőkre, homokfürdőre

Szezon: május 15-től októberig

Május 15-től június 15-ig kedvezményes árak.

Prospektust küld az igazgatóság.

Orvosi vezető:

Tulajdonosok:

Dr. M. Bittner és egy J. W. Waisnix
segédorvos. örökösei.

2947. 1904. tgy.
669.

Bérbeadási hirdetés.

A város tulajdonát képező Bika vendéglő és Szt. György kocsma italmérsi helyiségek bérlete biztosítására a versenytárgyalás határidejéül a városház nagytermében az 1904 évi június hó 27. napjának délelőtti 10 órája kiüzetik.

A bérhelyiségek külön-külön bocsáttanak árverés alá, a Bika fogadója kikiáltási ár 5090 korona, a Szent György kocsma és állásra 301 korona állapítatik meg, melynél alább ezek bérbe nem adatnak. Az árverelő a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírban köteles a kiküldött kezéhez lefizetni. A bérleti idő: 1905 év január 1-től 5 év. Utóajánlat nem fogadtatik el.

Egyéb árverési feltételek alólirott polgármesternél a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kelt Hajduszoboszlón, a városi tanácsnak 1904 évi június hó 1-ső napján tartott ülésből.

Fekete Sándor m. k.
polgármester.

Napernyők

szines és fekete,

En-tout-cas-k

Csipke-napernyők

legnagyobb választékban

kaphatók

Bosznay J. és Társa

divatárúházába,

Debreczen, Kossuth-utca 5.

30 év óta Első minőség.
Évi készítmény 49.000 kerékp. u.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.
Hillman, Herbert & Cooper,
(The Premier Cycle Co. Ltd.) Coventry (Angol-ország), EGER I. B. Nürnberg Döös

2947. 1904. tgy.
669.

Önkéntes eladási hirdetés.

A város tulajdonát képező Köteles csárda s ahhoz tartozó szántó föld eladására határidőül 1904 június hó 27. napjának d. e. 11 óráját a városház nagytermében kiüzetik.

Árverési feltételek a következők:

1. Kikiáltási ár 3400 korona, melynek 10%-a az árverelő által a kiküldött kezéhez készpénzben vagy óvadékképes papírban leteendő.

2. Aki a legmagasabb ígéretet teszi, annak biztosítéka visszatartatik, a többi árverelőké azonban visszaadatik.

3. Aki a legmagasabb ígéretet teszi, ajánlata a közgyűléshez beterjesztetni fog, s ha a közgyűlés a megígért összeget az árverés tárgyát képező ingatlan eddigi jövedelmének megfelelő tőke összeggel arányban állónak találja és az árverést jóváhagyja, annak a törvény által előírt forma-ágok megtartásával a vételi árnak készpénzben teljes lefizetése után a tklv átírásra alkalmas eszerződést kiadni rendeli.

4. Vevő birtokba lép 1905. január 1-én, ettől kezdve annak minden hasznát, de viseli is minden terhét s a vételi illetéket, átírási költséget.

5. Ha a közgyűlés az eladást elfogadni jónak nem látná, szóval az eladásra vonatkozó eljárást megszüntetné akkor a legmagasabb ígéretet tevőnek visszatartott biztosítéka ki fog adatni és neki a város ellen semmi nemű követelése nem lesz.

Kelt Hajduszoboszlón, a városi tanácsnak 1904. évi június hó 1-ső napján tartott ülésből.

Fekete Sándor m. k.
polgármester.

MIHALOVITS J.

gyógyszertára s gyógyszerészeti műlaboratoriuma a „Kigyó“-hoz

DEBRECZENBEN, FÓTÉR, 31 IK SZÁM.

Ajánlja a következő közkeveltségnek örvendő készítményeit:

Harmat-crème arciszépítő s bőrápoló kenőcsét, mely teljesen ártalmatlan, nem zsiroz, tehát napal is használható s az arcnak üdéséget, finomságot s hamvasságot kölcsönöz. Az arcot tisztítja s fehériti. Kiváló eredményel használható arczörösség, májfolt, sömör, szeplő s egyéb tisztátalanságnál. **1 tégely harmat-crème ára 1 korona.** A kréméhez használandó poudert, a mely az arcnak üde, ifju szint kölcsönöz, háromféle színben kapható

u. m.: fehér, rózsás s crème színben. Kitünő illata, teljesen ártalmatlan volta s finomsága által vetekedik minden más készítménnyel. Jól tapad és igen jól fed. **Próbadozsa ára 50 fillér.** — **Nagyobb doboz 1 és 2 korona.** — **A Mollitergin,** legkiválóbb arcz s különösen kézsbőrápoló folyadék, mely a bőrnek selyemszerű lágyaságot, bársonyszerű finomságot kölcsönöz. Fehériti az arcz s kézsbőrt. Teljesen ártalmatlan. Nem zsiroz s nem piszkítja a ruhát. Hatása bámulatos és rögtön! Napégette vagy szélkifujta kezeket vagy arczsbőrt a legrövidebb idő alatt üdév, finommá tesz. Megbarnult kezeket, eldurvult kézsbőrt fehérré, puhává változtat. **Egy üveg Mollitergia ára 1 korona.**

Szomorodni borból kiváló gondallal készült gyógyborok, melyek gyógyérték tekintetében versenyeznek minden e nemű készítménnyel.

Nagy raktár bel- és külföldi gyógyszerkülönlegességekből.

Dr. Borsos-féle

Növényi-hajszesz. Meggátolja a hajkihullást, a fejbőr megkorpásodását, a hajvégek megtörését s megóvja a fejbőr betegségektől. Illata kellemes. Hatásbiztos. Használata egyszerű. Nem zsiroz, nem piszkítja a fehérműt. Teljesen ártalmatlan. Elősegíti a hajnövést. **1 üveg hajszesz ára 1 vagy 2 korona.**

Dr. Borsos-féle **Növényi hajkenőcs.** Azok részére, akik a folyadékot nem kedvelik s inkább a kenőcsnek barátai, készül ugyanolyan ható anyagból s ugyanolyan kiváló hatású hajkenőcs is, mint a Borsos-féle hajszesz. Ezen hajkenőcs is teljesen ártalmatlan. Hatása gyors, biztos! **Egy tégely hajkenőcs ára 1 korona.** — **A Mihalovits-féle Iztelen csukamájolaj** teljesen iztelen s szagtalan készítmény, mely undort nem okoz s e végből a gyermekek azt szívesen szedik. — **A Mihalovits-féle China-bor, China vas-bor, Condurangó-bor, Pepsin-bor.**

Egy üveg ára 1 korona 60 fillér.